

FIȘA DISCIPLINEI

Religie si Regalitate in Dacia preromana
anul universitar 2022-2023

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Teologie, Litere, Istorie și Arte
1.3	Departamentul	Limbă și literatură, Istorie și Arte
1.4	Domeniul de studii	Socio-Umane/Istorie
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studiu / calificarea	Zi/Istorie

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei					<i>Religie si Regalitate in Dacia preromana</i>					
2.2	Titularul activităților de curs					Conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu					
2.3	Titularul activităților de seminar / laborator					Asist. Univ. drd. Ovidiu Udrescu					
2.4	Anul de studii	III	2.5	Semestrul	1	2.6	Tipul de evaluare	Examen	2.7	Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	3	3.2	din care curs	2	3.3	S / L / P	1
3.4	Total ore din planul de învăț.	42	3.5	din care curs	28	3.6	S / L / P	14
Distribuția fondului de timp alocat studiului individual								ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								24
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								28
Tutorat								12
Examinări								4
Alte activități								2
3.7	Total ore studiu individual	100						
3.8	Total ore pe semestru	42						
3.9	Număr de credite	4						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	-
4.2	De competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	❖ dotarea sălii de curs cu videoproiector, hărți istorice.
5.2	De desfășurare a laboratorului	❖ dotarea cu ediții de izvoare documentare și narative; hărți istorice; dicționare și enciclopedii de specialitate.

6. Competențe specifice vizate

Competențe profesionale	CT.1 Profesionale ❖ Formarea deprinderii de a opera cu elemente și concepte de specialitate; ❖ Formarea și consolidarea spiritului critic și utilizarea acestuia în cadrul activității științifice; ❖ Formarea deprinderii de investigare a surselor, a fenomenelor și a factorilor istorici care și-au pus amprenta asupra antichității și spațialității Daciei preromane
Competențe transversale	CT2: transversale ❖ Promovarea valorilor istorice, culturale și spirituale care au marcat profund evoluția istorică a spațiului nord-danubian în perioada clasică a civilizației dacice ❖ Descoperirea și însușirea de metode și tehnici eficiente de învățare și cercetare ❖ Manifestarea de atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu noțiuni și concepte specifice istoriei premoderne românești.
7.2 Obiectivele specifice	A. Obiective cognitive ❖ Să utilizeze surse istorice (documentare și narative), precum și lucrări fundamentale pentru studierea istoriei civilizațiilor antice din spațiul românesc; ❖ Să cunoască evoluția politică, economică, socială și culturală a civilizației geto-dacice; ❖ Să-și însușească și să utilizeze în mod adecvat noțiuni și concepte care definesc istoria epocii. B. Obiective procedurale ❖ Expunerea, explicația, demonstrația, exercițiul, activitatea independentă, autoevaluarea, inter-evaluarea; ❖ Brainstormingul (asaltul de idei), problematizarea, analogia, comparația; ❖ Activitate individuală, frontală. C. Obiective atitudinale ❖ Deprinderea aptitudinii de a opera cu elemente și concepte de specialitate; ❖ Formarea și consolidarea spiritului critic și utilizarea acestuia în cadrul activității științifice; ❖ Însușirea unor competențe menite să contribuie la formarea profesională; ❖ Utilizarea unor metode specifice de elaborare a unui plan de dezvoltare personală și profesională.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
-----------	---------	-------------------	--------------------------------

1	Probleme de geografie antică	2	prelegerea problematizarea analogia comparația dezbateră	Surse istorice documentar e și narative, studii de specialitate, instrumente de lucru
2	Prezente etnice active la Dunăre în perioada secolelor IV a.Chr. – I p. Chr.	4		
3	Limesul danubian în secolul I a. Chr. – I p.Chr. pe baza izvoarelor antice și a cercetărilor arheologice – prezența romană și influențele ei	2		
4	Cultura materială în perioada clasică a civilizației dacice	4		
5	Dava și opidum?!	2		
6	Regalitatea dacică – dinastii locali. Conceptul de regalitate și limitele ei.	4		
7	Religia în lumea geto-dacică. Divinități. Reprezentări. Perspective	4		
8	Rit și ritual funerar în secolele II a. Chr. – I p. Chr..	6		

*** Fontes Historiae Daco-Romanae, vol. I, 1964
 POPA-LISSEANU, George, *Dacia în autori clasici*, București, 2006
 *** *Enciclopedia arheologiei și istorie vechi a României*, vol. I, II, III, București, 1994-2000
 *** *Dicționar de istorie veche a României*, București, 1976
 *** *Istoria României*, vol. I, București, 1960
 *** *Istoria Românilor*, vol. I-II, București, 2001
 ANDRIEȘESCU, Ioan, *Piscul Crăsani*, București, 1924
 ANTONESCU, T., *Columna Traiana*, I, Iași, 1910
 ANTONESCU, Dinu, *Introducere în arhitectura dacilor*, București, 1984
 ARICESCU, Andrei, *Armata în Dobrogea romană*, București, 1977
 BARNEA, Alexandru, *La Dobroudja romaine*, București, 1991
 BARNEA, Ion, ILIESCU, Octavian, *Constantin cel Mare*, București, 1982
 BENEA, Doinea, *Din istoria militară a Moesiei Superior și a Daciei, legiunea a VII-a Claudia și legiunea a III-a Flavia*, Cluj, 1983
 BERCIU, Dumitru, *Arheologia preistorică a Olteniei*, Craiova, 1939
 Idem, *Lumea celtilor*, București, 1970
 Idem, *Buridava dacică*, București, 1981.
 Idem, *De la Burebista la Decebal*, București, 1980
 BICHI, Gh., *Geto-dacii din Muntenia în epoca romană*, București, 1984,
 BOBI, Victor, *Civilizația geto-dacilor de la Curbura Carpaților*, București, 1999
 BOUNEGRU, Octavian, *Comerț și navigatori la Pontul Stâng și Dunărea de Jos (sec. I-III p. Chr.)*, Iași, 2002
 BUTCHER, K, *Roman Provincial Coins. An Introduction to the "Greek Imperials"*, Londra, 1988;
 CALOTOIU, Gh., MOCIOI, I, MARINOIU, V, *Mărturii arheologice în Gorj, Târgu Jiu*, 1987
 CĂTĂNICIU, Ioana Bogdan, *Muntenia în sistemul defensiv al Imperiului Roman sec. I – III p. Chr.*, Alexandria, 1997
 CHIȚESCU, Maria, *Numismatic Aspects of the History of the Dacian State. The Roman Republican Coinage in Dacia and Geto-Dacian Coins of Roman Type*, BAR Int. Ser. 112, Oxford, 1981
 CHRISTESCU, Vasile, *Viața economică a Daciei romane*, Pitești, 1929
 CIOBANU, Doina, *Exploatarea sării în perioada marilor migrații (sec. I-XIII e.n.) în spațiul Carpato-dunărean*, Buzău, 2002
 COCIȘ, Sorin, *Fibule din Dacia romană*, Cluj-Napoca, 2004
 COSTEA, Florea, *Augustin – Tipia Ormenișului, comuna Augustin, județul Brașov. Monografie arheologică (I-II)*, Brașov, 2006

- CRIȘAN, I. H., *Ceramica daco-getică*, București, 1969
- Idem, *Materiale dacice din necropola și așezarea de la Ciurmești și problema raporturilor dintre daci și celti în Transilvania*, Baia Mare, 1966
- Idem, *Burebista și epoca sa*, București, 1977
- CROITORU, Costin, *Fortificații liniare romane în stanga Dunării de Jos (secolele I – IV p. Chr)*, Galați, 2004
- DAICOVICIU, Hadrian, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, Cluj, 1972
- DUPOI, V., SÂRBU, V., *Pietroasele – Gruiul Dării. Incinta dacică fortificată (I)*, Buzău, 2001
- EGGERS, H. J., *Der römische Import in freien Germanien*, Hamburg, 1951
- FINK, Robert, O., *Roman Military Record on Papyrus*, Princeton, 1971
- FLOREA, G., *Ceramica pictată. Artă, meșteșug și societate în Dacia preromană (sec. I a. Chr. – I p. Chr.)*, Cluj, 1998.
- GALINSKY, Karl, *The Age of Augustus*, Cambridge University Press, 2005
- GHERGHE, Petre, *Repertoriul informațiilor și descoperirilor arheologice din Oltenia în epoca Latene*, Craiova, 2001
- Idem, *Așezări și cetăți geto-dacice din Oltenia*, Craiova, 1997.
- GLODARIU, Ioan, *Relații comerciale ale Daciei cu lumea elenistică și romană*, Cluj, 1974
- Idem, *Dacian Trade with the Hellenistic and Roman World during the 2nd Century B.C. – 1st Century A.D.*, Oxford, 1976, (British Archaeological Reports. Supplementary Series)
- GLODARIU Ioan, JAROSLAWSCHI, Eugen, *Civilizația fierului la daci*, Cluj, 1979
- GLODARIU, I., JAROSLAWSCHI, E., RUSU-PESCARU, A., STĂNESCU, Fl., *Sarmizegetusa Regia. Capitala Daciei preromane*, Deva, 1996
- IONESCU, Mihai, PAPUC, Gheorghe, *Sistemul de apărare a litoralului Dobrogei romane (sec. I-VII p. Chr.)*, Constanța, 2005
- GOSTAR, Nicolae, LICA, Vasile, *Societatea geto-dacică de la Burebista la Decebal*, Iași, 1984
- HARL, Kenneth. W., *Civic Coins and Civic Politics in the Roman East, 180-275 A. D.*, Berkeley-Los Angeles-Londra, 1987
- IONIȚĂ, Ion, *Din istoria și civilizația dacilor liberi. Dacii din spațiul est-carpatic în secolele II-IV e. n.*, Iași, 1982,
- ISINGS, C., *Roman glass from dated finds*, Groningen-Djakarta, 1957
- LICA, V., *Scripta Dacica*, Brăila, 1999
- Idem, *The Coming of Rome in the Dacian World*, Konstanz, 2000
- MARINOIU, Vasile, *Romanitatea în nordul Olteniei*, Craiova, 2004
- MĂNDESCU, Dragoș, *Cetățeni. Stațiunea geto-dacică de pe alea Dâmboviței superioare*, Brăila, 2006
- MIHĂILESCU-BÎRLIBA, Virgil, *La monnaie romaine chez les Daces orientaux*, București, 1980
- Idem, *Dacia răsăriteană în secolele VI-I î. e.n.. Economie și monedă*, Iași, 1990
- MÓCSY, András, *Pannonia and upper Moesia. A History of the Middle Danube Provinces of the Roman Empire*, Londra-Boston, 1974, capitolele *Conquest of the Danube Region and Augustan frontier policy*, p. 31-52 și *The Danube frontier from Vespasian to Marcus Aurelius*, p. 80-111;
- MOISIL, Delia, DEPEYROT, Georges, *Les tresor de deniers antérieur à Traian en Roumanie*, Moneto, Wetteren, 2003
- OPREANU, Coriolan, *Dacia romană și Barbaricum*, Timișoara, 1998,
- PÂRVAN, Vasile, *Dacia. Civilizațiile antice din țărilor carpato-danubiene*, București, 1972
- Idem, *Getica. O protoistorie a Daciei*, București, 1982
- PETOLESCU, Constantin, *Dacia și Imperiul Roman*, București, 2001
- Idem, *Auxilia Daciae*, București, 2002
- Idem, *Inscripții latine din Dacia*, București, 2005
- Idem, *Contribuții la istoria Daciei romane*, București, 2007
- PIPPIDI, D. M., *Contribuții la istoria veche a României*, București, 1967
- POPESCU-SPINEI, M., *România în izvoare geografice și cartografice. Din antichitate până în pragul veacului nostru*, București, 1978

POSEA, Grigore, POPESCU, Nicolae, IELENICH, Mihai, *Relieful României*, București, 1974
 PREDA, Constantin, *Monedele geto-dacilor*, București, 1973
 Idem, *Geto-dacii din bazinul Oltului Inferior. Dava de la Sprâncenata*, București, 1986
 Idem, *Istoria monedei în Dacia preromană*, București, 1998
 PROTASE, Dumitru, *La continuité daco-romaine*, Cluj, 2001
 RUSTOIU, Aurel, *Fibule din Dacia preromană (sec. II a. Chr. – I p. Chr.)*, București, 1997
 SANIE, Silviu, *Civilizația la est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î.e.n – III e.n.)*, Iași, 1981.
 SÂRBU, Valeriu, *Dava getică de la Grădiștea, jud. Brăila, I*, Brăila, 1996
 SYME, Ronald, *Danubian Papers*, București, 1971
 STÂNGĂ, Ion, *Villa rustica de la Gârla Mare, județul Mehedinți*, Craiova, 2005
 SUCEVEANU, Alexandru, *Viața economică în Dobrogea romană*, București, 1977
 SUCEVEANU, Al, BARNEA, Al., *La Dobroudja Romaine*, Bucuresti, 1991
 TEODOR, Dan, Gh. *Romanitatea carpato-dunareana si Bizantul in veacurile V-XI e.n.*, Iasi, 1981
 TEODORESCU, V, *Tradiții de luptă și înfăptuiri socialiste*, Ploiești, 1974
 TOCILESCU, Grigore, *Fouilles et recherché archeologique en Roumanie*, Bucuresti, 1900
 TROHANI, George, *Locuirea getică din partea de nord a Popinei Bordușani*, vol. II, Târgoviște, 2006
 TUFESCU, Victor, GIURCĂNEANU, Claudiu, MIERLĂ Ion, *Geografia României*, București, 1986
 TUDOR, Dumitru, *Oltenia romana*, Bucuresti, 1942
 Idem, *Orașe, târguri și sate din Dacia romană*, București, 1968.
 TURCU, Mioara, *Geto-dacii din Câmpia Munteniei*, București, 1979
 VLĂDESCU, M. Cristian, *Armata romană în Dacia Inferior*, București, 1983
 VULPE, Radu, *Așezări getice din Muntenia*, București, 1966
 Idem, *Studia Thracologica*, București, 1976
 VULPE, Radu, BARNEA, Ion, *Din istoria Dobrogei. Romanii la Dunarea de Jos*, vol. II, Bucuresti, 1968
 VULPE, Radu, TEODOR, Silvia, *Piroboridava. Așezarea geto-dacică de la Poiana*, București, 2003
 ZAHARIADE, M, DVORSKI, T., *The lover Moesian Army in northern Wallachia (A.D. 101-118). An epigraphical and historical study on the brick and tile stamps found in the Drajna de Sus Roman fort*, București, 1997
 ZUGRAVU, Nelu, *Istoria romanității nord-dunărene (secolele II-VIII). Contribuții la etnogeneza românilor*, Iași, 1994

8.2. Aplicații: Seminar / Laborator / Teme de casă		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Tracii: istorie, religie, limbă	2	problematizarea sistematizarea dezbateră	referate fișe bibliografice
2	Geto-dacii în izvoare antice timpurii.	2	problematizarea sistematizarea dezbateră, analiza critică a surselor istorice documentare și narative	referate fișe bibliografice Surse istorice comentate
3	Raporturile geto-dacilor cu lumea persană și greco-macedoneană.	2	problematizarea sistematizarea	referate fișe

			dezbateră, analiza critică a surselor istorice documentare și narative	bibliografice Surse istorice comentate
4	Religia în lumea geto-dacică	4	problematizarea sistematizarea dezbateră, analiza critică a surselor istorice documentare și narative	referate fișe bibliografice Surse istorice comentate
5	REGALITATEA GETO-DACICĂ PÂNĂ LA DECEBAL	4	problematizarea sistematizarea dezbateră, analiza critică a surselor istorice documentare și narative	referate fișe bibliografice Surse istorice comentate
Bibliografie:				

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

❖	corectitudinea și acuratețea folosirii conceptelor și teoriilor pedagogice însușite la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților comunității;
❖	competențele procedurale și atitudinale ce vor fi achiziționate la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților asociațiilor profesionale și angajatorilor din domeniul învățământului gimnazial și liceal.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea și coerența tratării unor subiecte abordabile într-o manieră explicativă și argumentativă.	Evaluare finală (test grilă)	50%
10.5 Seminar / Laborator / Tema de casă	Implicarea activă a studentului în activitatea de seminar, calitatea și coerența referatului științific și evaluare parțială a cunoștințelor dobândite.	Activitate de seminar Referat Evaluare parțială (oral)	10% 20% 20%
10.6 Standard minim de performanță	Cerințe pentru nota cinci Cunoștințe care dovedesc parcurgerea materiei, dar fără a demonstra abilități, priceperi sau deprinderi de lucru individual.		

10.7 Standard maxim de performanță	Însușirea cunoștințelor care dovedesc parcurgerea materiei; Formarea abilităților, priceperilor și deprinderilor de a obține informația, a o prelucra, de a ajunge la o perspectivă personală asupra problematicei; Capacitatea de a argumenta și de a elabora un material cu caracter științific.
------------------------------------	--

Data completării 27 septembrie 2022	Titular de curs:	Titular de seminar:	Data aprobării în Consiliul departamentului, ... septembrie 2022	Director de departament, (prestator)	Director de departament, (beneficiar)
---	------------------	---------------------	--	---	--

